

Katedra Inżynierii Komputerowej
Politechnika Częstochowska

Laboratorium
Programowania niskopoziomowego

Laboratorium 5

dr inż. Dziwiński Piotr

---

15 listopada 2011

1 Suma elementów macierzy

Proszę napisać program wyznaczający sumę elementów macierzy. Elementy macierzy oraz rozmiary należy pobrać od użytkownika.

Fragment programu realizujący to zadanie w języku C++ może wyglądać następująco:

```
int suma_matrix_1(int ** macierz, int n1, int n2)
{
    int suma=0;
    for(int i=0; i<n1; i++)
        for(int j=0; j<n2; j++)
        {
            suma+=macierz[i][j];
        }
    return suma;
}
```

Wygląda on dla wszystkich bardzo znajomo. Raczej wszyscy jesteśmy przyzwyczajeni do wykorzystywania pętli **for**. Bardziej efektywnym rozwiązaniem będzie przybliżenie kodu C++ do rozwiązania bliższego asemblerowi – wykorzystajmy do tego celu pętlę **do ... while(...)**

```
int suma_matrix_2(int ** macierz, int n1, int n2)
{
    int suma=0;
    int *m2;
    do
    {
        m2 = macierz[--n1];
        do
        {
            suma+=m2[--n2];
        } while(n2>0);
    } while(n1>0);
    return suma;
}
```

Rozwiązanie to pokrywa się ze sposobem organizowania obiegu pętli w asemblerze. Wzorując się na typ przykładzie można przystąpić do implementacji zadania w asemblerze.

Rozwiązanie zadania

1. Zabezpieczenie rejestrów procesora
2. Ustawienie stanu początkowego dla wybranych rejestrów

```
mov esi, macierz;
mov ecx, n1;      //i
mov ebx, n2;      //j
xor eax, eax;     //suma
//dodatkowo edi <- m2 z przykladu wzczesniej
```

3. Utworzenie pierwszej pętli (zewnętrznej), indeks **i** lub **n1** -> **ecx**

```
petla1:

    loop petla1;
```

4. Pobranie adresu wiersza do rejestru **edi** (wewnątrz pętli)

```
mov edi, [esi + 4 *ecx - 4]; //macierz[i] (i - ecx)
```

5. Przygotowanie rejestru do indeksowania kolumn macierzy dla pętli wewnętrznej

```
mov ebx, n2; //j
```

6. Utworzenie drugiej pętli (wewnętrznej), indeks **j** lub **n2** -> **ebx**

```
petla2:
    dec ebx;
    jnz petla2;
```

7. Sumowanie elementów w pętli wewnętrznej

```
add eax, [edi + 4 *ebx - 4]; //macierz[i][j] (i - ecx, j - ebx)
```

8. Zwrócenie wyników

9. Przywrócenie stanu rejestrów procesora

2 Mnożenie macierzy i wektora

Proszę napisać metodę mnożącą macierz $\mathbf{M}_{N \times K}$ i wektor $\mathbf{V}_K$ zgodnie z następującym wzorem:

$$u_n = \sum_{k=0}^{K-1} m_{nk} \cdot v_k \quad (1)$$

gdzie: N - liczba wierszy macierzy $\mathbf{M}$, K - liczba kolumn macierzy $\mathbf{M}$.

Operację mnożenia należy zaimplementować w C++ oraz w assemblerze.

Rozwiązanie (implementacja C++, wskaźniki):

```
int * iloczyn(int **m, int *v, int *u, int N, int K)
{
    for(int n=0; n<N; n++)
    {
        u[n]=0;
        for(int k=0; k<K; k++)
        {
            u[n] = u[n] + m[n][k] * v[k];
        }
    }
    return u;
}
```

Rozwiązanie (implementacja assembler, wskaźniki):

Opis zastosowania rejestrów:

- **edi** - adres początku wektora $\mathbf{v}$,

- **ebx** - adres początku **u** (1 funkcja) oraz wartość elementów wektora sumowanych w pętli wewnętrznej (2 funkcja), podczas sumowania adres początku wektora jest zabezpieczony na stosie,
- **ecx** - rejestr wykorzystywany jako licznik pętli zewnętrznej (1 funkcja) oraz wewnętrznej (2 funkcja), przed wejściem w pętlę wewnętrzną jest zabezpieczony na stosie,
- **esi** - adres początku macierzy (poruszanie po wierszach), rejestr jest również używany do przemieszczania po kolumnach, w każdej pętli zewnętrznej pobierana jest ponownie wartość adresu początku macierzy, wartość tą można również zabezpieczyć na stosie,
- **eax** - rejestr wykorzystywany do operacji mnożenia składników wektora oraz macierzy, używany także jako chwilowy bufor dla wartości z rejestru **ebx** z pętli wewnętrznej,

1. Definicja funkcji

```
int * iloczyn_asm(int **m, int *v, int *u, int N, int K)
```

2. Zabezpieczenie rejestrów procesora

3. Przygotowanie rejestrów procesora przed pętlą zewnętrzną

```
mov edi, v;
mov ebx, u;
mov ecx, N; //pętla zewnętrzna (od końca)
```

4. Etykieta pętli zewnętrznej

```
for11:
```

5. Przejście do ostatniego wiersza macierzy $m[N-1]$

```
mov esi, m;
mov esi, [esi + 4*ecx - 4]; //ostatni wiersz macierzy
```

6. Zabezpieczenie rejestru **ecx** oraz **ebx** na stosie, rejestry spełniają drugie funkcje wewnątrz pętli wewnętrznej,

```
push ecx;
push ebx;
```

7. Przygotowanie rejestru **ebx** do sumowania, wprowadzenie drugiego licznika pętli wewnętrznej do rejestru **ecx**,

```
mov ebx, 0;
mov ecx, K; //pętla wewnętrzna
```

8. Etykieta pętli wewnętrznej

```
for22:
```

9. Pobranie elementu z macierzy **m**, pierwsze wywołanie $m[N-1][K-1]$, mnożenie przez ostatni element wektora **v**, dodanie wartości do rejestru **ebx**

```
mov eax, [esi + 4*ecx - 4] //m[n][k]
mul [edi + 4*ecx - 4];
add ebx, eax;
```

10. Zakończenie pętli wewnętrznej

```
loop for22 ;
```

11. Zwrócenie wyników sumowania do rejestru **eax**, przywrócenie wartości dla (funkcji 1) rejestrów procesora **ebx,ecx**,

```
mov eax, ebx; //wynik wewnętrznej pętli  
pop ebx;  
pop ecx;
```

12. Zapisanie wyniku sumowania do wektora **u**,

```
mov [ebx + 4*ecx - 4], eax;
```

13. Zakończenie pętli zewnętrznej

```
loop for11 ;
```

14. Zwrócenie adresu wektora wynikowego.